

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii Sztuki i Kultury WHiDK

Kierunek:

Historia sztuki

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Język łaciński

Nazwa szczegółowa przedmiotu:

Język łaciński ł_1_4_zo_30_2

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot obowiązkowy

Przedmiot obieralny:

tak

Rok studiów, semestr:

rok I, semestr zimowy

Wymiar:

ćwiczenia: 30 godz.

Punkty ECTS:

ćwiczenia: 2

Forma zaliczenia:

ćwiczenia: zaliczenie z oceną

Prowadzący:

ćwiczenia: mgr Maria Banach; mgr Lidia Kosiniak; mgr Bożena Machowska-Jaros; mgr Bożena Tuszewska;

Koordynator sylabusu:

mgr Lidia Kosiniak

Sylabus dostępny w ramach:

- [Języki starożytne](#) [na kierunku:] [Języki obce](#) (), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
- [Język łaciński](#) [na kierunku:] [Historia sztuki](#) (Hsz), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Maria Banach;
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Lidia Kosiniak;

- [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Bożena Machowska-Jaros;
- [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Bożena Tuszewska;
- [Jezyk łaciński](#) [na kierunku:] [Historia](#) (H), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:0h//0ECTS]: mgr Maria Banach;
  - [prowadzący wykład:0h//0ECTS]: mgr Lidia Kosiniak;
  - [prowadzący wykład:0h//0ECTS]: mgr Bożena Tuszewska;
  - [prowadzący wykład:0h//0ECTS]: mgr Bożena Machowska-Jaros;
- [Jezyk łaciński](#) [na kierunku:] [Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją](#) (Aizd), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Maria Banach;
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Bożena Machowska-Jaros;
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Bożena Tuszewska;
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Lidia Kosiniak;
- [Jezyk łaciński](#) [na kierunku:] [Muzyka kościelna](#) (Mk), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Maria Banach;
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Lidia Kosiniak;
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Bożena Tuszewska;
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Bożena Machowska-Jaros;
- [Jezyk łaciński](#) [na kierunku:] [teologia dla świeckich](#) (T*sts), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, I rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:30h/zo/2ECTS]: mgr Maria Banach;
  - [prowadzący wykład:30h/zo/2ECTS]: mgr Lidia Kosiniak;
  - [prowadzący wykład:30h/zo/2ECTS]: mgr Bożena Tuszewska;

- [prowadzący wykład:30h/zo/2ECTS]: mgr Bożena Machowska-Jaros;
- [Język łaciński](#) [na kierunku:] [Ochrona dóbr kultury](#) (Odk), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Maria Banach;
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Lidia Kosiniak;
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Bożena Tuszewska;
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Bożena Machowska-Jaros;
- [Język łaciński](#) [na kierunku:] [Turystyka historyczna](#) (Th), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Maria Banach;
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Bożena Tuszewska;
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Bożena Machowska-Jaros;
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: mgr Lidia Kosiniak;
- [Język łaciński](#) [na kierunku:] [Filozofia](#) (F), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, II rok, semestr zimowy
- [Język łaciński](#) [na kierunku:] [Filozofia](#) (F), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy

Wymagania wstępne:

1. Podstawowe wiadomości z gramatyki j. polskiego w zakresie fleksji i budowy zdania pojedynczego

Cele:

1. Zapoznanie z historią języka, alfabetem, iloczasem i akcentem.
2. Wprowadzenie do koniugacji i deklinacji.
3. Opanowanie techniki tłumaczenia zdań łacińskich i składni.

Treści kształcenia:

1. Język łaciński – podstawowe informacje. Informacje ogólne: historia rozwoju j. łacińskiego, łacina jako przedmiot propedeutyczny, wpływ łaciny na inne języki. Alfabet, wymowa, iloczas i akcent w j. łacińskim. Budowa zdania pojedynczego: podmiot, orzeczenie, orzeczenie imienne, funkcje przypadków (podkreślenie dopełnienia bliższego), technika tłumaczenia zdań łacińskich. Wprowadzenie do koniugacji, nomenklatura koniugacyjna (modi, tempora, genera, personae, numeri), formy podstawowe czasownika.

2. Fleksja łacińska - czasownik
- podział na koniugacje;

- infinitivus, imperativus, indicativus praesentis activi,
- indicativus imperfecti activi, indicativus futuri I activi.
- czasownik esse i composita;

3. Fleksja łacińska – rzeczownik

- nomenklatura deklinacyjna (casus, genera, numeri);
- pytania o poszczególne przypadki, zakończenie gen. sing. jako cechy dystynktywnej poszczególnych deklinacji i podkreślenie tematu fleksyjnego;
- ogólny podział na deklinacje.
- deklinacja: I (rzeczownik i przymiotnik)
- pronomina: - pr.interrogativum; pr.personalia, pr.reflexivum i wyrażanie zwrotności w j. łacińskim.

4. Budowa, przykład zdania pojedynczego i składni ACI. Składnia accusativus cum infinitivo:

- istota składni (budowa, verbum regens, tłumaczenie);
- zaimki osobowe i zaimek zwrotny w składni A.C.I;
- accusativus duplex.

Efekty kształcenia:

WIEDZA

1. Student rozpoznaje przynależność rzeczowników do I deklinacji i czasowników do danej koniugacji.
2. Student tłumaczy formy i określa je w terminologii łacińskiej lub polskiej.
3. Student rozróżnia części zdania pojedynczego, wskazuje elementy konstrukcji.
4. Student opanowuje pamięciowo formy podstawowe i znaczenia słownictwa podawanego dla poszczególnych tłumaczonych tekstów.

UMIEJĘTNOŚCI

1. Student posługuje się wiadomościami z fleksji i składni podczas przekładu prostych zdań łacińskich na język polski.
2. Podczas przekładu prostych zdań łacińskich student wykorzystuje opanowane pamięciowo słownictwo.

Metody i narzędzia dydaktyczne:

1. wykład
2. wykład z prezentacją multimedialną
3. ćwiczenia audytoryjne: analiza przykładów zdań (metoda gramatyczno-tłumaczeniowa), praca w grupach, ćwiczenia fleksyjne, praca własna studenta
4. metody e-learningowe

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

1. ocenianie ciągle przygotowania studenta do zajęć oraz jego pracy na zajęciach;
2. obowiązek frekwencji: dopuszczalna jest dwukrotna nieusprawiedliwiona nieobecność na zajęciach;
3. sprawdziany pisemne (od 1- 3) w ciągu semestru, trwające od 45- 90 minut, nie później niż 2 tygodnie przed planowanym zakończeniem zajęć;

Ocena podsumowująca semestr jest oparta na ocenach uzyskanych z kolokwii oraz na ocenie wynikającej z ciągłego oceniania pracy studenta na zajęciach.

Lektury podstawowe:

Salomonowicz- Górka I., „Język łaciński dla teologów”, Katowice 2006

Wilczyński S.; Zarych T., Rudimenta Latinitatis, Wrocław 1996 (i późniejsze)

Korpanty J., Mały słownik łacińsko-polski, Warszawa 1992 (i późniejsze)

Kumaniecki K., Słownik łacińsko-polski, Warszawa 1977 (i późniejsze)

Materiały własne prowadzącego.

Lektury uzupełniające:

Sondel J., Słownik łacińsko-polski dla prawników i historyków, Kraków 2001

Jougan A., Słownik kościelny łacińsko-polski, Poznań-Warszawa-Lublin 1958

Korpanty J., Słownik łacińsko-polski, Warszawa 2001

Wikarjak J., Gramatyka opisowa języka łacińskiego, Warszawa 1979

Samolewicz Z, Sołtyś T., Składnia łacińska, Bydgoszcz 2000

Wielewski M., Krótka gramatyka języka łacińskiego, Warszawa 1978 (i późniejsze)

Uwagi: